

Capitolul I

Plec la Styles

Interesul puternic stârnit în rândul opiniei publice de așanumitul „Caz Styles” începuse să scadă. Cu toate astea, ținând seama de faimă mondială pe care o căpătase, am fost rugat, atât de prietenul meu Poirot, cât și de cei din familie, să relatez întreaga poveste. Astfel, nutream credința fermă că zvonurile senzaționale care încă mai persistau aveau să fie reduse la tăcere.

Prin urmare, voi descrie în câteva cuvinte împrejurările care au dus la implicarea mea în această afacere.

Rănit pe front, fusesem trimis acasă și, după o perioadă de convalescență într-un sanatoriu cam deprimant, mi s-a acordat o lună de concediu medical. Cum nu aveam nici o rudă apropiată și nici prieteni, căutam o cale de a-mi petrece acest timp, când l-am întâlnit întâmplător pe John Cavendish. Nu-l mai văzusem de ani buni. De fapt, nu avuseserăm niciodată o relație strânsă. În primul rând, era mai mare decât mine cu peste cincisprezece ani, deși nu-și arăta vârsta reală, de patruzeci și cinci de ani. Cu toate astea, în copilărie stătusem adeseori la Styles, reședința din Essex a mamei lui.

După ce am înșirat vrute și nevrute despre vremurile de altădată, mi-a adresat cu multă amabilitate invitația de a-mi petrece concediul medical la Styles.

– Mama va fi încântată să te revadă după atâta timp, adăugă el.

– Mama dumitale e bine, sănătoasă? am întrebat eu.

– A, da. Cred că știi că s-a recăsătorit, nu?

Mă tem că surprinderea mea a fost destul de vizibilă. Doamna Cavendish, care se căsătorise cu tatăl lui John pe când acesta era văduv, cu doi copii, fusese, așa cum mi-o aminteam, o femeie frumoasă de vârstă mijlocie. Cu siguranță, acum era septuagenară. Îmi făcuse impresia unei persoane energice și despotice, înclinate într-o oarecare măsură spre opere de caritate și activități sociale de prestigiu, adorând să organizeze târguri de binefacere și să o facă pe Lady Bountiful¹. Era o femeie mărinimoasă și, în plus, dispunea de o avere considerabilă.

Locuința lor de la țară, Styles Court, fusese cumpărată de domnul Cavendish la începutul căsniciei. Pentru că trăise complet sub influența dominantă a soției sale, înainte de a se stinge i-a lăsat acesteia, pentru întreaga durată a vieții, atât reședința, cât și o parte substanțială din venitul său; un aranjament categoric nedrept pentru cei doi fii ai lui. Cu toate astea, doamna Cavendish fusese mereu foarte generoasă cu ei; pe deasupra, în momentul când tatăl lor se recăsătorise, amândoi aveau o vârstă fragedă, astfel că totdeauna o priviseră ca pe mama lor bună.

Lawrence, cel mai mic, fusese un adolescent delicat. Făcuse studii de medicină, dar renunțase în scurt timp la ideea de a profesa și rămăsese acasă căutând să-și realizeze ambițiile literare, cu toate că poeziile lui nu înregistraseră nici un succes spectaculos.

John practicasese o vreme ca avocat pledant, dar într-un final se dedicase vieții mai plăcute de moșier. Se căsătorise în urmă cu doi ani și își adusese soția să locuiască la Styles,

¹ Doamnă generoasă, mai ales una care dăruiește ostentativ; denumire inspirată de personajul cu acest nume din comedia lui George Farquhar *The Beaux' Stratagem* (1707). (n.tr.)

deși eu aveam subtila bănuială că ar fi preferat ca mama lui să-i mărească renta până acolo încât să-și permită o casă proprietate personală. Totuși, doamna Cavendish era o persoană căreia îi plăcea să-și facă planuri și se aștepta ca toți ceilalți să fie de acord cu ele, iar în acest caz era neîndoiește stăpână pe situație, cu alte cuvinte, pe băierile pungii.

John îmi remarcă surprinderea la auzul veștii că mama lui se recăsătorise și zâmbi mâhnit.

– Peste măsură de parșiv micul nemernic! zise el furios. Crede-mă, Hastings, ne face viața teribil de grea. Cât despre Evie – îți aduci aminte de Evie?

– Nu.

– Ah, cred că a apărut după ce ai plecat. Pentru mama, Evie este un fel de factotum, dama de companie și omul ei de încredere. O prietenă deosebită – draga de Evie! Nu tocmai tânără și frumoasă, dar o femeie pe care te poți bizui.

– Aveai de gând să spui...

– A, individul ăla! Și-a făcut apariția de nicăieri sub pretextul că ar fi văr de-al doilea sau ceva de genul ăsta cu Evie, deși ea nu s-a arătat deosebit de entuziastă să recunoască înrudirea. Ipochimenu este nepoftitul perfect, se vede cu ochiul liber. Are o barbă mare și neagră și poartă cizme de lac, indiferent de vreme! Dar mama s-a înțeles cu el imediat și l-a angajat ca secretar – ții minte cum avea mereu o sută de societăți de administrat, nu?

Am dat din cap aprobator.

– Ei, bineînțeles, războiul a preschimbat sutele în mii. Fără îndoială, individul i-a fost foarte util. Dar am rămas cu gura căscată când, în urmă cu trei luni, mama ne-a anunțat pe neașteptate că ea și Alfred s-au logodit! Tipul trebuie să fie cu cel puțin douăzeci de ani mai tânăr decât ea. Este pur și simplu un vânător de zestre impertinent; dar gata – mama e stăpână pe propria-i soartă, așa că s-a căsătorit cu el.

– Trebuie să fie o situație dificilă pentru voi toți.

– Dificilă? Îngrozitoare!

Cam asta a fost discuția; trei zile mai târziu, coboram din tren la Styles St. Mary, o gară ridicol de mică, fără nici un motiv aparent de a exista, cocoțată în mijlocul câmpurilor verzi și al potecilor de țară. John Cavendish, care mă aștepta pe peron, mă conduse la mașina sa.

– Mai am un strop de benzină, înțelegeți, remarcă el. Mai ales datorită activităților mamei.

Satul Styles St. Mary era situat cam la trei kilometri de gară, iar Styles Court se găsea la un kilometru și jumătate mai departe. Era o zi liniștită și caldă de început de iulie. Când priveai la suprafața vastă a ținutului Essex, care se întindea foarte verde și extrem de liniștită, părea aproape imposibil de crezut că, la mică distanță, un război mondial își urma cursul stabilit. Am avut impresia că, dintr-odată, mă rătăcisem într-o altă lume. Când am ajuns la porțile reședinței, John spuse:

– Mă tem că vei găsi prea multă liniște aici, Hastings.

– Dragul meu amic, asta-i exact ceea ce îmi doresc.

– A, este locul perfect dacă vrei să duci o viață tihnită. Eu fac exerciții cu voluntarii de două ori pe săptămână și dau o mână de ajutor la ferme. Soția mea lucrează în mod curent „pe moșie“. La ora cinci, în fiecare dimineață, e în picioare să mulgă vacile și continuă să muncească fără întrerupere până la vremea prânzului. Considerând lucrurile din toate punctele de vedere, viața ar fi minunată aici dacă n-ar fi la mijloc acest individ, Alfred Inglethorp! Frână brusc și se uită la ceasul de la mână. Mă întreb dacă am avea timp să o luăm și pe Cynthia. Nu, a plecat de la spital deja.

– Cynthia! E soția ta?

– Nu, Cynthia este o protejată de-a mamei, fiica unei colege de școală care s-a căsătorit cu un avocat nemernic. Avocatul a dat de belea și fata a rămas orfană și fără un ban în buzunar. Mama i-a venit în ajutor, astfel că de aproape doi ani

Cynthia locuiește cu noi și lucrează la Spitalul Crucii Roșii de la Tadminster, la vreo zece kilometri depărtare de aici.

Pe când rostea ultimele cuvinte, ne-am oprit în fața unei case vechi și frumoase. O doamnă într-o fustă groasă din tweed, care stătea aplecată asupra unui strat cu flori, își îndreptă spatele în momentul când ne-am apropiat.

– Bună, Evie, iată-l pe eroul nostru cel rănit! Domnul Hastings – domnișoara Howard.

Strângerea de mână a domnișoarei Howard era energică, aproape dureroasă. Am descoperit doi ochi foarte albaștri pe o față arsă de soare. Era o femeie atrăgătoare de vreo patruzeci de ani, cu o voce joasă, aproape bărbătească în tonurile ei de stentor, cu un trup masiv și picioare pe măsură încălțate cu niște ghete foarte groase. Felul ei de a vorbi, aveam să descopăr curând, era în stil telegrafic.

– Buruienile se răspândesc precum focul într-un incendiu. Nu te poți culca pe-o ureche cu ele. Te sufocă. Mai bine să fii cu băgare de seamă!

– Voi fi extrem de încântat să mă fac util, am răspuns eu.

– Nu spune asta. Nu o spune niciodată. Mai târziu vei dori să nu o fi spus.

– Ești cinică, Evie, zise John râzând. Unde bem ceaiul azi, în casă sau afară?

– Afară. Ziua e prea frumoasă ca să te închizi în casă.

– Haide atunci, ai grădinărit suficient pentru astăzi. Lucrătorul își merită plata. Vino și reîmprospătează-ți forțele.

– Ei bine, zise domnișoara Howard scoțându-și mânușile de grădină, sunt dispusă să fiu de acord cu tine.

Evie o luă înainte spre terasă, unde ceaiul ne aștepta la umbra unui platan imens.

O persoană se ridică de pe un scaun de nuiiele și veni în întâmpinarea noastră.

– Soția mea, Hastings, făcu John prezentările.

N-am să uit niciodată prima impresie pe care mi-a lăsat-o Mary Cavendish. Silueta ei înaltă și zveltă proiectată pe fundalul luminii strălucitoare; esența vie a focului adormit care părea să găsească expresivitate doar în acei minunați ochi câprui cu tentă roșiatică, ochi ieșiți din comun, diferiți de ochii oricărei alte femei pe care o cunoscusem; puterea intensă a calmului pe care îl poseda și care totuși transmitea impresia unui spirit neîmblânzit într-un trup supus convențiilor sociale – toate aceste amintiri sunt imprimate definitiv în memoria mea. Nu le voi uita niciodată.

Cu o voce joasă și clară îmi adresa câteva cuvinte plăcute de bun venit, așa că m-am cufundat într-un scaun de răchită, vădit bucuros că acceptasem invitația lui John. Doamna Cavendish mă servi cu ceai, și puținele ei remarci cuminiți îmi confirmă că era o femeie cu totul fascinantă. Un ascultător talentat impulsionează mereu discuția, iar eu am descris cu umor anumite incidente din perioada șederii mele la sanatoriu, într-o manieră în care mi-a plăcut să cred că mi-am amuzat grozav gazda. John, pe de altă parte, cu toate că este un tip de ispravă, nu prea stăpânește arta conversației.

În clipa aceea, o voce bine cunoscută răzbătu dinspre ușa vitrată din apropiere:

– Atunci, după ceai îi vei scrie prințesei, da, Alfred? Eu îi voi scrie lui Lady Tadminster pentru ziua următoare. Sau să așteptăm până vom avea vești de la prințesă? În cazul unui refuz, Lady Tadminster ar putea face deschiderea în prima zi, iar doamna Crosbie în a doua. Și atunci rămâne ducesa – cu serbarea școlară.

Se auzi murmurul unei voci de bărbat și apoi glasul doamnei Inglethorp ca răspuns:

– Da, sigur. După ceai va fi foarte bine. Ești tare grijuliu, dragă Alfred.

Ușa vitrată se deschise brusc și o frumoasă doamnă în vârstă, cu părul alb și o expresie oarecum autoritară a trăsăturilor, păși afară pe pajiște. O urma un bărbat cu o atitudine reținută.

Doamna Inglethorp mă întâmpină cu entuziasm.

– Zău dacă nu e încântător, domnule Hastings, să te revăd după atâția ani. Alfred, iubitul, domnul Hastings – soțul meu.

L-am privit cu o oarecare curiozitate pe „Alfred, iubitul”. Cu certitudine, făcea o impresie exotică. Nu m-am mirat că John obiectase în privința bărbii lui. Era una dintre cele mai lungi și mai negre bărbii pe care le văzusem în viața mea. Purta un lornion cu ramă de aur și avea o mină impasibilă. Mi-a făcut impresia că ar fi putut arăta firesc pe o scenă, dar era ciudat de nelalocul lui în viața reală. Vocea îi era profundă și microasă. Plasă o mână rigidă în mâna mea și zise:

– O adevărată plăcere, domnule Hastings. Apoi, întorcându-se spre soția sa: Emily, dragă, cred că perna asta este puțin umedă.

Ea îi zâmbi cu afecțiune în timp ce el înlocui perna, făcând demonstrația celei mai tandre griji. Pasiunea bizară a unei femei, altcumva cu picioarele pe pământ!

Apariția domnului Inglethorp păru să trezească întregii adunări un sentiment de constrângere și ostilitate voalată. Domnișoara Howard, îndeosebi, nu făcea nici un efort să-și ascundă sentimentele. Doamna Inglethorp păru totuși să nu observe nimic neobișnuit. Volubilitatea ei, care îmi amintea de vremea când o cunoscusem, nu se diminuase câtuși de puțin cu trecerea anilor, așa că sporovăia fără reținere și neîntrerupt despre bazarul de binefacere care urma să aibă loc peste puțin timp. Din când în când îi adresa soțului ei câte o întrebare referitoare la zile sau date. Atitudinea lui grijulie și atentă rămânea neschimbată. De la bun început am simțit față de el o antipatie profundă, și îmi place să cred că primele mele păreri sunt de obicei foarte perspicace.

Curând, doamna Inglethorp se întoarce spre Evelyn Howard să-i dea câteva instrucțiuni privitoare la scrisorile ce trebuiau trimise, iar soțul ei mi se adresa cu vocea lui pătrunzătoare:

– Sunteți militar de profesie, domnule Hastings?

– Nu, înainte de război am lucrat la Lloyd's.

– Și vă veți întoarce acolo după ce se vor termina luptele?

– Poate. Ori acolo, ori îmi schimb total felul de trai.

Mary Cavendish se aplecă înainte.

– Ce profesie v-ați alege dacă v-ați asculta înclinațiile?

– Păi, depinde.

– N-aveți nici un hobby secret? Întrebă ea. Spuneți-mi, sunteți atras de ceva? Toată lumea este – de obicei, de ceva absurd.

– O să râdeți de mine.

Ea zâmbi.

– Probabil.

– Ei bine, întotdeauna mi-am dorit în secret să fiu detectiv!

– E un lucru grozav. La Scotland Yard? Sau Sherlock Holmes?

– Ah, Sherlock Holmes, categoric. Dar vorbind serios, sunt foarte atras de asta. Cândva, în Belgia, am întâlnit întâmplător un detectiv foarte renumit care m-a fascinat întru totul. Era un omuleț minunat. Obişnuia să spună că toată munca de detectiv este doar o chestiune de metodă. Sistemul meu se bazează pe al lui – deși, bineînțeles, eu am progresat oarecum după aceea. Era un omuleț ciudat, un adevărat dandy, dar nemaipomenit de deștept.

– Și mie îmi plac romanele polițiste bune, remarcă domnișoara Howard. Totuși, o grămadă de aiureli. Criminalul descoperit în ultimul capitol. Toată lumea uluită. La crimele adevărate – te prinzi imediat.

– Există un mare număr de crime neelucidate, am pledat eu.

– Nu mă refer la poliție, ci la persoanele direct implicate. Familia. Nu-i poți îmbrobodi pe toți. Își dau seama.

– Atunci, am spus eu foarte amuzat, credeți că dacă ați fi amestecată într-o infracțiune, să-i spunem asasinat, ați fi capabilă să identificați criminalul pe dată?

– Sigur că aș fi. Poate că n-aș fi în stare s-o dovedesc în fața unei armate de avocați. Dar, neîndoindu-mă, aș ști. Aș simți până în vârful degetelor dacă el s-ar apropia de mine.

– Ar putea fi o „ca“, am sugerat eu.

– Se poate. Dar asasinatul este o infracțiune violentă. Asociată mai degrabă cu un bărbat.

– Nu și într-un caz de otrăvire. Vocea clară a doamnei Cavendish mă făcu să tresar. Doctorul Bauerstein spunea ieri că necunoașterea de către medici a unor otrăvuri face să nu se poată identifica nenumărate cazuri de otrăvire.

– Vai, Mary, ce conversație macabră! strigă doamna Inglethorp. Simț cum mă trec fiorii. Ah, iat-o pe Cynthia!

O tânără în uniformă VAD¹ venea alergând ușor pe peluză.

– Vai, Cynthia, ai întârziat astăzi. Acesta este domnul Hastings – domnișoara Murdoch.

Cynthia Murdoch era o tânără veselă, plină de viață și energie. Își scoase boneta cu inscripția VAD, în timp ce eu îi admiram bogăția de bucle arămii, precum și mâna mică și albă pe care o întinsese să-și ia ceașca de ceai. Cu ochi negri și gene la fel ar fi fost o frumusețe.

Se trânti pe iarbă alături de John și îmi surâse în timp ce îi ofeream platoul cu sendvișuri.

– Stați aici, pe iarbă. Este mult mai plăcut.

M-am lăsat jos ascultător.

– Lucrați la Tadminster, nu-i așa, domnișoară Murdoch?

Aprobă din cap.

– Pentru păcatele mele.

¹ VAD (Voluntary Aid Detachment) – organizație sanitară pe bază de voluntariat fondată în 1909, cu sprijinul Crucii Roșii și al Ordinului Surorilor Sf. Ioan din Ierusalim, și activă în Regatul Unit și în diverse alte țări din Imperiul Britanic în timpul celor două războaie mondiale. (n.tr.)